

Priopćenje za medije

Luxembourg, 5. prosinca 2018.

Uzajamni fond EU-a za Afriku fleksibilan je instrument za poduzimanje mjera u kriznim situacijama, ali nije dovoljno usmjeren, poručuju revizori

Krizni uzajamni fond EU-a za Afriku fleksibilan je instrument za pružanje pomoći u područjima kao što su hrana, obrazovanje, zdravstvo, sigurnost i održivi razvoj, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda. Međutim, njegovi su ciljevi previše općeniti da bi omogućili učinkovito usmjeravanje aktivnosti u afričkim regijama te se Europska komisija suočila s poteškoćama u pogledu utvrđivanja mjere u kojem su postignuti ciljevi fonda. Revizori su također utvrdili nedostatke u njegovoj primjeni te ističu da u okviru projekata dolazi do sličnih kašnjenja kao i u slučaju tradicionalne razvojne pomoći.

Uzajamni fond EU-a za Afriku osnovan je 2015. godine kao krizni uzajamni fond za lakšu uspostavu dugotrajne stabilnost i borbu protiv glavnih uzroka nezakonite migracije i raseljavanja u Africi. U fond su dosad uplaćeni doprinosi u ukupnom iznosu od 4,1 milijarde eura i njime se pruža potpora aktivnostima u 26 afričkih zemalja u trima afričkim regijama: Sahel i jezero Čad, Rog Afrike te sjeverna Afrika. Revizori su procijenili je li fond dobro osmišljen i upotrebljava li se na odgovarajući način. Ujedno su ispitali projekte u Nigeru i Libiji, zemljama za koje je izdvojen najveći dio sredstava u njihovim dvjema regijama.

„Uzajamni fond EU-a za Afriku poseban je instrument za poduzimanje mjera u kriznim situacijama namijenjen rješavanju pitanja migracija”, **izjavila je Bettina Jakobsen, članica Europskog revizorskog suda zadužena za ovo izvješće.** „Uzimajući u obzir dosad neviđene izazove i iznos proračuna o kojem je riječ, u okviru fonda trebao bi se staviti veći naglasak na usmjerenost kako bi se potpora pružala za konkretne aktivnosti za koje je izgledno da će imati mjerljivi učinak.”

Ciljevi fonda osmišljeni su na način da budu što općenitiji kako bi većina aktivnosti bila prihvatljiva za potporu. Iako je to značilo da se potpora iz fonda mogla prilagoditi različitim i promjenjivim okolnostima, takvi su ciljevi manje korisni kad je riječ o usmjeravanju aktivnosti na razini regija i mjerenju učinka. Komisija nije provela sveobuhvatnu analizu i kvantifikaciju potreba te nije utvrdila na koje bi se krizne situacije trebalo odgovoriti tim fondom, niti je utvrdila instrumente koji joj stoje na raspolaganju, čime se ograničava mogućnost dokazivanja toga da su utvrđeni odgovarajući prioriteti i da su odobrene one aktivnosti koje su najrelevantnije za ostvarenje tih prioriteta. Povrh toga, objedinjavanje resursa i kapaciteta donatora još nije dovoljno djelotvorno.

Svrha je ovog priopćenja za medije prenijeti glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda.

Gjeloviti tekst izvješća dostupan je na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – glasnogovornik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – službenik za odnose s medijima

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors

eca.europa.eu

Projekti u okviru fonda pokretali su se u kraćem roku u odnosu na tradicionalnu razvojnu pomoć te su, cjelokupno gledajući, sklapanje ugovora i isplata predujmova ubrzani, iako je, budući da je riječ o instrumentu za poduzimanje mjera u kriznim situacijama, veća brzina mogla biti i očekivana. Naime, u okviru fonda javljali su se izazovi zbog kojih je dolazilo do kašnjenja u provedbi projekata slični izazovima koji su se javljali i u slučaju tradicionalnih instrumenata. Revizori su također utvrdili da su se kašnjenja ponavljala u projektima u područjima sigurnosti i upravljanja granicama.

Postupci odabira projekta razlikovali su se od regije do regije. Kriteriji za procjenu prijedloga nisu bili dovoljno jasni ili dokumentirani, a komparativna prednost korištenja uzajamnog fonda EU-a za Afriku za financiranje projekata nije uvijek bila dobro objašnjena. Revizori su utvrdili primjere projekata koji su bili usmjereni na potrebe slične onima koje su bile obuhvaćene drugim instrumentima EU-a, što vodi do rizika dupliciranja drugih oblika potpore EU-a.

Ciljevi projekata često nisu bili konkretni i mjerljivi te za pokazatelje uspješnosti nisu utvrđene polazne vrijednosti. U trima regijama koriste se različiti sustavi za praćenje uspješnosti jer zajednički sustav praćenja još nije u uporabi. Mnogobrojnost sustava za evidentiranje informacija i praćenje upućuje na to da ne postoji jedinstven i sveobuhvatan pregled rezultata postignutih na razini uzajamnog fonda EU-a za Afriku kao cjeline. Uzimajući u obzir iznos od 3,7 milijardi eura financijskih sredstava EU-a o kojem je riječ, mogućnost mjerenja uspješnosti važan je aspekt odgovornosti, ističu revizori.

Projekti obuhvaćeni revizijom bili su u ranoj fazi provedbe, no u okviru njih postignuta su prva ostvarenja. Fond je doprinio naporima koji su uloženi u smanjenje broja nezakonitih migranata koji dolaze iz Afrike u Europu, no taj doprinos nije moguće precizno izmjeriti.

Revizori iznose niz preporuka Komisiji za poboljšanje ciljeva, izmjenu postupaka odabira projekata te poduzimanje mjera za ubrzanje provedbe i poboljšanje praćenja.

Napomene za urednike

Uzajamni fond EU-a za Afriku daleko je najveći od dosadašnjih četiriju uzajamnih fondova EU-a. Trenutačno je u okviru fonda dostupan iznos od ukupno 4,1 milijarde eura, od čega 3,7 milijardi eura dolazi iz proračuna EU-a i europskih razvojnih fondova. Države članice EU-a te Norveška i Švicarska uplatile su doprinose u iznosu od 451 milijuna eura, pri čemu su pojedinačni doprinosi Njemačke i Italije prelazili iznos od 100 milijuna eura.

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo. Tako visoka razina prihvaćanja preporuka Suda naglašava koristi koje građani EU-a imaju od rada Suda.

Tematsko izvješće br. 32/2018 „Krizni uzajamni fond Europske unije za Afriku: fleksibilan instrument, ali nije dovoljno usmjeren” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.